



МІНІСТЕРСТВО  
ОСВІТИ І НАУКИ  
УКРАЇНИ



# МОДЕРНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ У ГЛОБАЛЬНОМУ ВИМІРІ БЕЗПЕКИ СОЦІАЛЬНО-ТУРБУЛЕНТНОГО СВІТУ



МІНІСТЕРСТВО  
ОСВІТИ І НАУКИ  
УКРАЇНИ



**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**  
**УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА**  
**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ**  
**МІЖНАРОДНА АСОЦІАЦІЯ РЕКТОРІВ ПЕДАГОГІЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ ЄВРОПИ**  
**БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО ПАРТНЕРСТВА**

# **МОДЕРНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ У ГЛОБАЛЬНОМУ ВИМІРІ БЕЗПЕКИ СОЦІАЛЬНО-ТУРБУЛЕНТНОГО СВІТУ**

---

**МАТЕРІАЛИ  
МІЖНАРОДНОГО ФОРУМУ**

...

**16 ЛЮТОГО 2023**

**Київ**  
**Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова**  
**2023**

*Рекомендовано до друку Вченою радою  
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова  
(протокол № 2 від 26 січня 2023 року)*

**За загальною редакцією академіка В. П. Андрущенко**

**Редакційна колегія:**

- Віктор Андрущенко* – в. о. ректора УДУ імені Михайла Драгоманова  
(голова редакційної колегії);
- Лешек Корпоровіч* – професор Ягеллонського університету (Республіка Польща);
- Роман Вернидуб* – проректор з навчально-методичної роботи  
УДУ імені Михайла Драгоманова (заступник голови редакційної колегії);
- Григорій Торбін* – проректор з наукової роботи УДУ імені Михайла Драгоманова  
(заступник голови редакційної колегії);
- Павло Горінов* – в. о. директора навчально-наукового інституту права  
УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Володимир Євтух* – декан факультету соціально-політичних наук  
УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Юрій Кондратьєв* – директор Міждисциплінарного центру складних систем  
УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Микола Кириченко* – директор Державного закладу вищої освіти  
«Університет менеджменту освіти» НАПН України;
- Лариса Лук'янова* – директор Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих  
імені Івана Зязюна НАПН України;
- Наталія Мозгова* – завідувач кафедри філософії УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Тарас Олефіренко* – декан педагогічного факультету УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Василь Федоришин* – декан факультету мистецтв імені Анатолія Авдієвського  
УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Сергій Русаков* – директор навчально-наукового інституту філософії  
та освітньої політики УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Наталія Титова* – завідувач кафедри професійної освіти УДУ імені Михайла Драгоманова;
- Таміла Новіцька* – директор Центру молодіжної політики УДУ імені Михайла Драгоманова.

М 74

**МОДЕРНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ У ГЛОБАЛЬНОМУ ВИМІРІ  
БЕЗПЕКИ СОЦІАЛЬНО-ТУРБУЛЕНТНОГО СВІТУ : збірник матеріалів міжнародного  
форуму / за заг. ред. акад. В. П. Андрущенко. – Київ : Вид-во УДУ імені  
Михайла Драгоманова, 2023. – 455 с.**

До збірника увійшли матеріали учасників Міжнародного форуму, де розглядаються актуальні питання стратегічних напрямів пріоритетів галузей наук і знань, зокрема з неперервної освіти та педагогічної інноватики, освітньої політики, публічного управління та громадського самоврядування.

Матеріали збірника можуть бути використані науковцями, практиками, здобувачами вищої освіти в галузі філософії, політології, управління, психології, педагогіки та дотичних до них наук.

УДК 37.018-048.35:316.32-049.5(082)

DOI: <https://doi.org/10.31392/conf.UDU.2023.16.02>

© Автори статей, 2023

© Редакційна колегія, 2023

© Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023

**Лебединець Н. В.**

*кандидат біологічних наук, доцент кафедри біології  
Український державний університет імені Михайла Драгоманова,  
м. Київ, Україна;*

**Омельчук О. В.**

*кандидат педагогічних наук,  
доцент кафедри здоров'я, валеології і медико-біологічних дисциплін  
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова,  
м. Київ, Україна*

### **РОЛЬ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧОЇ СКЛАДОВОЇ ЗА УМОВ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ**

Впровадження дистанційного навчання, в зв'язку з пандемією Covid-19 та військовими діями, викликаними повномасштабним вторгненням РФ, стало необхідністю сьогодення. Наразі відомі переваги online навчання, що дають можливість навчатися у зручний час, у відносно автономному темпі, долучатися до новітніх освітніх online-платформ, використовувати велику кількість освітніх ресурсів та джерел, створюються умови для креативних завдань; можливий постійний доступ до джерел інформації і матеріалів; відбувається економія витрат часу на дорогу тощо. Проте, регулярне та довготривале використання інформаційно-комунікаційних технічних засобів навчання викликає негативний вплив на функціональний стан учасників освітнього процесу, викликаний недостатньою фізичною активністю; значним навантаженням на зоровий аналізатор та нервову систему при зростанні часу використання гаджетів. Вище зазначене викликає потребу у широкому впровадженні елементів здоров'язбереження як в освітньому процесі, так і в повсякденні [1, с. 573; 2, с. 104].

Актуальність проблематики дослідження спонукала до вивчення питання функціональної активності і мотивації до здоров'язбереження серед студентської молоді, що навчаються на заочній формі за спеціальністю Середня освіта (біологія та здоров'я людини) та Середня освіта (фізична культура). Анкета містила різні блоки питань, що стосувалися фізичної активності організму студентів, особливостей індивідуальної організації процесу дистанційного навчання, способу проведення дозвілля, мотивації щодо впровадження здоров'язберігаючих елементів за умов online навчання. Отже, на запитання залежності успішності навчання і працездатності студента від рівня його здоров'я схвально відповіли всі учасники анкетування. Переважна більшість анкетованих погодилися з твердженням, що online навчання є причиною зниження рухливості, тривалої вимушеної пози, часто з використанням під час занять меблевого забезпечення в домашніх умовах, яке не забезпечує повноцінне функціонування опорно-рухового апарату організму. З фізіологічної точки зору це призводить до застійних явищ у м'язах нижніх кінцівок, органах черевної порожнини та малого тазу, погіршення постави, зменшення подачі кисню до мозку, що збільшує потребу в глюкозі. Дві третини опитаних студентів зазначили, що під час під час online занять швидше втомлюються за комп'ютером і у них порушується режим дня. Більше половини студентів підтвердило, що при дистанційному навчанні, незважаючи на відсутність потреби витратити час на дорогу до університету, в добовому бюджеті часу вони більше його витрачають на підготовку домашніх завдань, оскільки частка письмових завдань збільшилась з різних дисциплін. На думку студентів-

біологів письмових завдань збільшилось майже на третину. Для студентів спеціальності фізична культура цей показник зріс приблизно на чверть. Одна третина студентів зазначила, що з запровадженням активних військових дій в Україні та під час дистанційного навчання у них з'явилися проблеми зі сном: відмічається порушення режиму сну, його якість та кількість. Понад 90% студентів зазначили, що тривалість їхнього нічного сну менша 7-8 годин. Така ж кількість студентів відмітила, що початок їхнього сну починається після 23 години, майже половина лягає спати після 24 години.

Вражає значна кількість студентів, які відмітили порушення режиму дня і режиму харчування. Таких студентів більше половини серед біологів і майже половина серед майбутніх вчителів фізичної культури. Разом з тим, переважна більшість студентів виявила обізнаність в питаннях щодо збереження і зміцнення здоров'я. У студентів обох спеціальностей вірні судження щодо причин, які викликають погіршення здоров'я людини, зокрема здоров'я школярів. Також, студенти показали знання стосовно шляхів та засобів зміцнення здоров'я людини, ролі здоров'язберігаючої складової при організації освітнього процесу. Знання теоретичних підходів щодо необхідності організації навчальної діяльності з елементами здоров'язбереження свідчать про позитивне формування здоров'язбережувальної компетенції у студентів, проте анкетування доводить, що сформованість практичних навичок, які б вони використовувала в повсякденні, недостатня.

Отже, за умов дистанційної освіти, досягнення мети в формуванні власного здоров'я і запровадженні здоров'язберігаючих елементів в майбутній професійній діяльності, вимагає від сучасного студента підвищення мотивації в вирішенні поставлених задач. В анкетуванні більшістю студентами відмічено, що недотримання здорового способу життя через порушення режиму дня, сну і харчування, викликане браком часу, а активне дозвілля вимагає його збільшення. На нашу думку, підвищення мотивації до власного здоров'язбереження можливе через використання цифрових технологій за допомогою сучасних особистих гаджетів, які би допомагали організувати нетривалі форми активного дозвілля, з перспективою накопичувального здоров'язбережувального ефекту.

### ***Використана література:***

1. Лебединець Н. В., Омельчук О. В. Актуальні питання дистанційної освіти студентів при вивченні медико-біологічних дисциплін. *Planta+*. Наука, практика та освіта. Міжнародна науково-практична конференція: матеріали конференції. Київ: НМУ імені О. О. Богомольця, 2021. С. 571-575.
2. Лебединець Н. В., Головка Т. В. Вплив online навчання на психофізіологічний стан та спосіб життя учнів. *Природнича наука й освіта: сучасний стан і перспективи розвитку*: III Міжнародна науково-практична конференція. Харків, 2022. С. 103-106.